

Sprawozdanie z działalności
Oddział Nadnotecki Polskiego Towarzystwa Leśnego
15.04.2018 - 16.06.2019

Sadziemy Las z Przedszkolakami

19 i 20 kwietnia w Nadleśnictwie Podanin odbyło się kolejne rodzinne sadzenie lasu. Przedszkolacy z **Przedszkola Samorządowego w Margoninie i Niepublicznego Przedszkola "Pod Dębusiem Olbrzymkiem" w Chodzieży**, pod okiem leśników wspieranych przez członków koła PTL posadzili niemal hektar lasu. Jak zwykle sadzenie odbyło się z udziałem rodziców, dziadków, opiekunów oraz przedstawiciele władz samorządowych, straży pożarnej i służb medycznych. Impreza cieszy się ogromną popularnością, wiele osób bierze w niej udział po raz kolejny, z roku na rok przybywa też chętnych. Z ogromnym zaangażowaniem i entuzjazmem oraz coraz większymi umiejętnościami wykonują powierzone zadania. Daje to dużą radość i satysfakcje organizatorom przedsięwzięcia.

Rodzinne sadzenie w Lipce

Tradycyjnie, jak każdego roku wiosną członkowie Koła PTL przy Nadleśnictwie Lipka wraz ze swoimi rodzinami zaangażowali się w akcję sadzenia drzew i krzewów na obszarach leśnych. Tym razem spotkaliśmy się na terenie Leśnictwa Górzno gdzie wspólnie z miejscowym leśniczym sadziliśmy tzw. gatunki biocenotyczne na tegorocznej uprawie leśnej. Na początku leśniczy przekazał nam szereg informacji o celu naszego spotkania oraz udzielił fachowego instruktażu odnośnie sadzenia. Pomimo padającego deszczu udało się sprawnie wykonać zadanie. Po pracy wszyscy udaliśmy się na zasłużony ciepły posiłek.

Wspieramy projekt naukowy

20 kwietnia 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Podanin zorganizowali spotkanie terenowe mające na celu przybliżenie projektu badawczego pn. **„Opracowanie sposobów zwalczania czeremchy amerykańskiej w drzewostanach sosnowych”** prowadzonego pod kierownictwem **dr inż. Roberta Korzeniewicza**. Wykonawcą projektu jest Uniwersytet przyrodniczy w Poznaniu. Badania obejmują między innymi drzewostany z podszytem czeremchy amerykańskiej w leśnictwie Margonin. Jest to jedno z kompleksowych działań podjętych przez nadleśnictwo w walce z tym uciążliwym gatunkiem obcym. Spotkanie skierowane było do pracowników nadleśnictwa i cieszyło się dużym zainteresowaniem. Uczestnicy wnieśli wkład w prowadzony projekt. Pod okiem kierownika dr Korzeniewicza wykonali prace polegające na posadzeniu i posianiu na wyznaczonych kwaterach dębu szypułkowego. Po skończonej pracy przy skromnym posiłku w otoczeniu przyrody wysłuchaliśmy bardzo interesującego wykładu na temat założeń i metodyki eksperymentu. Ponieważ uczestnicy wyrazili zadowolenie mamy nadzieję, że kolejne takie spotkania wpiszą się w kalendarz imprez organizowanych przez koło.

Z przedszkolakami o pracy leśników

25 kwietnia 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz wybrali się z wizytą do szkoły podstawowej w Karsiborze, w której przeprowadzono zajęcia na temat pracy leśnika, ochrony przyrody, zasad zachowywania się w lesie oraz zapoznano uczniów i nauczycieli z działalnością Polskiego Towarzystwa Leśnego. Rozmowy miały na celu również przygotować uczniów do wyjazdu w teren, który zaplanowaliśmy na miesiąc czerwiec. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno wśród uczniów jak i nauczycieli co wywołało wiele pytań i niesamowitych spostrzeżeń wśród najmłodszych mieszkańców naszego regionu.

Wiosenny aspekt w grądach

27 kwietnia 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Kaczory zorganizowało wycieczkę terenową dla pracowników biura. Celem wyprawy do leśnictwa Brzostowo było pokazanie piękną wiosennego aspektu naszych lasów oraz szczególnych walorów przyrodniczych moreny nadnoteckiej, będących nieodkrytą perłą Wielkopolski. W trakcie wycieczki koleżanki pracujące na co dzień w biurze mogły naocznie przekonać się o skomplikowanych i trudnych uwarunkowaniach pracy kadry terenowej. Gościnnie towarzyszyli nam przedstawiciele "Stowarzyszenia Ekologicznego Ziemi Nadnoteckiej".

MAJ

I Tuczyński Bieg Majowy

2 maja 2018 r. z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej w Tucznie na terenach leśnych Nadleśnictwa Tucznno odbył się **I Tuczyński Bieg Majowy**. Organizatorami biegu były Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Tucznie, Stowarzyszenie „Nie Czekaj”, Nadleśnictwo Tucznno oraz członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Tucznno. Celem i założeniem programowym imprezy było propagowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną z wykorzystaniem naturalnych warunków przyrodniczych naszych terenów, integracja mieszkańców gminy Tucznno oraz zachęcanie do odwiedzania naszych terenów przez gości spoza naszej gminy. Podczas imprezy odbył się bieg dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz marsz Nordic Walking. Frekwencja dopisała zawodników startujących na różnych dystansach czyli 800, 2500 i 5000 metrów było 98, a dla kibiców młodszych i starszych zorganizowane były różne zabawy w kąciuku edukacyjnym Nadleśnictwa Tucznno. Spotkanie zakończono podsumowaniem i wspólnym ogniskiem.

XV Rowerowa Majówka - Tropem Smoka

3 maja 2018 r, w dniu święta narodowego odbył się rajd rowerowy zorganizowany przez Nadleśnictwo Kaczory, Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Kaczory oraz Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział w Pile pod hasłem **XV Rowerowa Majówka – Tropem Smoka 20 lat później**. W imprezie udział wzięło 20 osób – głównie członkowie PTTK, dla których była to 354 (!) sobota na rowerze. Hasło imprezy związane było z przypadającą w bieżącym roku **20 rocznicą powstania leśnej ścieżki rowerowej „Smok”**, której trasa wyznaczona jest w zachodniej części Nadleśnictwa Kaczory.

Ekomajówka w Okonku

5 maja 2018 r. Nadleśnictwo Okonek wraz z Kołem PTL działającym przy Nadleśnictwie Okonek wzięło udział w **EKOMAJÓWCE** organizowanej przez *Gminę Okonek* oraz *Okoneckie Centrum Kultury*. Główną atrakcją imprezy była **wymiana surowców wtórnych** (nakrętek, makulatury, płyt CD, baterii) **na sadzonki sponsorowane m. in. przez Nadleśnictwo Okonek**. Podczas imprezy promowaliśmy działalność **Lasów Państwowych i Polskiego Towarzystwa Leśnego** wystawiając swoje stoisko edukacyjne, oferujące szereg atrakcji. Mali i duzi, młodzi i trochę starsi próbowali rozpoznawać tropy zwierząt, gatunki drzew i grzybów. Sporym zainteresowaniem cieszyły się różnego rodzaju rebusy, krzyżówki i konkursy związane z tematyką leśną. Najmłodszy miłośnicy przyrody pięknie ozdobili nasze stoisko rysunkami i kolorowanymi.

100 drzew na pamiątkę setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości

10 maja 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki posadzili 100 drzew w celu uczczenia setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Drzewa zostały posadzone na terenie leśnictwa Smolnica, w pobliżu siedziby Nadleśnictwa Wronki. Każde posadzone drzewo symbolizuje rok niepodległej Ojczyzny. Niech „drzewa niepodległości” pielęgnowane przez kolejne pokolenia leśników rosną jak najdłużej, będąc symbolem pamięci. Niech będzie to również świadectwo, jak wielką wartością jest dla nas Niepodległa Polska.

Bieg Zawilca

Złotowski Bieg Zawilca to jedna z największych imprez biegowych na terenie Ziemi Złotowskiej. 12 maja na starcie stanęło 838 biegaczy oraz chodziarzy Nordic Walking. Zwycięzcą pięciokilometrowej trasy został Rafał Stachowski z czasem 16 minut i 34 sekund. Na tak dużej imprezie, której współorganizatorem jest Nadleśnictwo Złotów nie mogło zabraknąć członków Polskiego Towarzystwa Leśnego. Jednym z celów Biegu Zawilca jest promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu w lasach. Doskonale wpisuje się to w promowanie polskiego leśnictwa otwartego na różne grupy społeczne. Taki też cel stawia sobie Polskie Towarzystwo Leśne.

Odnowienia i zalesienia gruntów leśnych

W poniedziałek 14 maja 2018 r. na terenie Nadleśnictwa Tuczo, w Leśnictwie Złotowo, odbyło się spotkanie edukacyjne dla dzieci i młodzieży Szkoły Podstawowej w Tucznie, którego współorganizatorem było koło PTL. Dla uczniów klas czwartych, piątych i szóstych przybyłych na tereny leśne Nadleśnictwa, przeprowadzono prelekcję na temat prowadzonej przez Lasy Państwowe akcji sadzenia drzew. Przedstawiono zasady odnowienia powierzchni leśnej i zasady kwalifikowania do użytkowania rębnego. Omówione zostały warunki glebowe, jakość przygotowania gleby, zasady dobrego sadzenia i scharakteryzowano gatunki drzew przeznaczonych do sadzenia. Uczestników zaznajomiono z zasadami BHP, które muszą być przestrzegane podczas wykonywania prac. W ramach zajęć uczniowie wraz z nauczycielami i leśnikami posadzili kilka gatunków drzew i krzewów na powierzchni zrębowej w oddziale 272d. Na zakończenie odbył się poczęstunek, podczas którego rozmawiano o warunkach pracy leśników, znaczeniu ekosystemów leśnych, a także o bezpiecznym zachowaniu się w lesie i ochronie przeciwpożarowej.

Ogródek dendrologiczny w Tucznie

14 maja 2018 r. na terenie lasów administrowanych przez Nadleśnictwo Tuczo, członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Tuczo założyli **ogródek dendrologiczny**. Jest to miejsce, w którym w przyszłości ma się znajdować kolekcja drzew i krzewów występujących w Polsce. Na początek posadzono jodły pospolite, które są pamiątką uczestnictwa członków Koła na szkoleniu w Nadleśnictwie Świeradów. W przyszłości w "ogródku" sadzone będą kolejne gatunki drzew i krzewów mających szczególnie pochodzenie: upamiętniających wydarzenia, wyjazdy czy spotkania. Wspólna wyprawa do lasu okazała się świetnym pomysłem, a zorganizowane na koniec spotkania ognisko było okazją do dyskusji o przyszłości nowo założonego ogródka dendrologicznego.

19 maja 2018 roku koło PTL przy Nadleśnictwie Krucz było przewodnikiem na trasie **ścieżki edukacyjnej Morena Czarnkowska** przy siedzibie Centrum Promocji Lasów Państwowych w Goraju-Zamku. Wycieczka nordic walking została zorganizowana przez członków **Klubu Turystycznego Puszcza Zielonka**. Celem wycieczki, oprócz treningu, było przybliżenie historii ziem należących do Hrabiego Hochberga, byłego właściciela dóbr Gorajskich oraz poznanie tzw. "Szwajcarii Czarnkowskiej". Obszary te charakteryzują się dużym urozmaiceniem ukształtowania terenu (pagórki, parowy, wąwozy o stromych stokach) i występowaniem wielu gatunków roślin. Przy okazji uczestnicy wycieczki, jako osoby nie związane zawodowo z lasem, zadawali mnóstwo pytań dotyczących ochrony przyrody, zasad prowadzenia gospodarki leśnej i pracy leśników.

XV Zawody w Radioorientacji Sportowej „Puchar Ziemi Wałeckiej”

25-26 maja 2018 r. na terenie Nadleśnictwa Wałcz, odbyły się **XV Zawody w Radioorientacji Sportowej „Puchar Ziemi Wałeckiej”**. Współorganizatorem tego wydarzenia już od kilku edycji jest Polskie Towarzystwo Leśne. Celem zawodów oprócz rywalizacji sportowej było propagowanie *zdrowego stylu życia* przez aktywność fizyczną z wykorzystaniem walorów przyrodniczych. Członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz nie tylko pomagali w przygotowaniu zawodów ale również propagowali działalność Towarzystwa. Nie brakowało też dyskusji dotyczących specyfiki pracy leśników i działań wykonywanych przez Lasy Państwowe na rzecz ochrony przyrody.

Piknik rodzinny w Morzycówce

26 maja 2018 r. na terenie Ośrodka Edukacji Przyrodniczo - Leśnej i Ekologicznej „Morzycówka”, odbył się **piknik rodzinny Stowarzyszenia Wspierania i Rozwoju Dzieci, Młodzieży oraz Osób Dorosłych z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi oraz ADHD**. Członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz podczas pikniku zorganizowali wiele zabaw na świeżym powietrzu w formie aktywnego wypoczynku połączonego z konkursami przyrodniczymi i plastycznymi. Cała zabawa odbywała się przy ognisku, na którym pieczone były pyszne kiełbaski.

SURWIWAŁ w Wałczu

26 maja 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Wałcz współorganizowało **„SURWIWAŁ”** - ekstremalny bieg survivalowy z przeszkodami po terenach dawnego Skansenu Bojowego. Na siedmiokilometrowej trasie rozłożone były sztuczne przeszkody w formie ścian, zasieków, lin, opon itp. Zróżnicowany teren naszego nadleśnictwa oferował uczestnikom wiele naturalnych przeszkód takich jak: tereny podmokłe, rowy czołgowe, transeje i męczące podbiegi. Na trasie nie brakowało odcinków z „*matpim gajem*” oraz przeszkód z użyciem wody oraz ognia. W biegu wystartowało około **300 osób**, z których każda mogła sprawdzić swoje możliwości fizyczne i wytrzymałość psychiczną.

Maraton MTB w Wyrzysku

W niedzielę 27 maja 2018 r. w Wyrzysku odbyła się kolejna edycja **Wyrzysk MTB Maraton**. W imprezie odbywającej się już po raz siódmy w Wyrzysku, kilkuset rowerzystów walczyło o miano najlepszego. Jak co roku, nie zabrakło przedstawicieli Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Kaczory, przez którego tereny przebiegały trasy zawodów. Wielu zawodników było zauroczonych pięknymi lasami Leśnictwa Zielonagóra. Jako pierwsi wystartowali uczestnicy przejazdu rodzinnego, który z roku na rok cieszy się coraz większym

zainteresowaniem. Na dystansach MINI i MEGA razem wystartowało około 400 zawodników. Koło PTL reprezentowali: Tomasz Gondek oraz Zbigniew Kulawik.

CZERWIEC

Impreza integracyjno-sportowa na rzecz osób niepełnosprawnych

2 czerwca 2018 r. w Nowej Wsi koło Wronek pracownicy Nadleśnictwa Wronki i przedstawiciele Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki wzięli udział w imprezie integracyjno-sportowej dla osób niepełnosprawnych. Impreza miała charakter pikniku i została zorganizowana przez Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „**Jesteśmy Razem**” w ramach projektu wspierania działań poprawiających warunki integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym. Przedstawiciele koła PTL przy Nadleśnictwie Wronki przygotowali sporo konkursów i zabaw związanych z Puszcą Notecką, leśnictwem i pracą leśnika. Dla wszystkich uczestników przygotowano nagrody rzeczowe. Na imprezie nie zabrakło również konkurencji sportowych: rzutu lotką do tarczy, strzału na bramkę, unihokeja czy slalomu z przeszkodami. Była to bardzo udana impreza integracyjna czego najlepszym dowodem była wspaniała zabawa jej uczestników i ich uśmiechnięte twarze.

25 dębów szypułkowych na 25-lecie Nadleśnictwa Płynica

9 czerwca 2018 r. przedstawiciele Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Płynica posadzili *25 dębów szypułkowych* z okazji jubileuszu **25-lecia nadleśnictwa**. Członkowie Koła PTL wraz z pracownikami nadleśnictwa na miejsce wysadzenia dębów wybrali bezpośrednie otoczenie stojącego od wieków, lecz już mocno schorowanego **410 letniego dęba szypułkowego**, który jest pomnikiem przyrody. Jednym posadzone dęby przywodzą wspomnienia związane z chwilą powstawania nadleśnictwa, latami intensywnej pracy i starań, dla innych są symbolem nowego pokolenia lasu, wymagającego dbałości i poświęcenia. „**Płynickie dęby**” przypominają, że mimo upływającego czasu, wszystkim pokoleniom leśników przyświeca jeden cel -Dbamy o czystość Piławy **dobro naszych lasów**.

„Piknik ekologiczny” we Wronkach

10 czerwca 2018 r. we Wronkach odbył się **Rodzinny Piknik Ekologiczny**. Piknik pomimo upalnego dnia zgromadził wielu uczestników. Organizatorem Pikniku była **Gmina Wronki**, natomiast partnerami **Amica S.A.** oraz **Wroniecki Ośrodek Kultury**. Wśród wielu podmiotów, które wystawiły swoje stoiska, było również Nadleśnictwo Wronki oraz członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki. Na naszym stoisku królowały krzyżówki, rebusy, puzzle i inne atrakcje, które cieszyły się dużym zainteresowaniem, zwłaszcza wśród najmłodszych. Dorośli oglądali stoisko i zaznajamiali się z pracą leśników i działalnością Koła PTL. Poznawali tropy zwierząt, gatunki drzew, dowiadywali się o tajemnicach życia zwierząt. Członkowie Koła upowszechniali wiedzę o lasach, tłumacząc, że polskie lasy należą do najpiękniejszych w Europie. Każdy uczestnik otrzymał drobny upominek. Momentami było tłoczno, bo zainteresowanie było duże.

Konkurs „Co wiemy o lesie” w Człopie

12 czerwca 2018 r. w Szkole podstawowej w Człopie odbył się konkurs pod tytułem „**Co wiemy o lesie?**” zorganizowany przez szkołę, Koło PTL oraz Nadleśnictwo Człopa. W konkursie wzięły udział 63 osoby, w różnych kategoriach wiekowych: *Pacholęta* - klasy I-III, *Małolaty* - IV-VI,

Żacy - klasa VII i II, III gimnazjum. Zespół z każdej klasy liczył trzy osoby i miał do wykonania 10 różnych zadań m.in. krzyżówki, quizy, rozpoznawanie głosów zwierząt, rozpoznawanie gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów. Dzieci wykazały się szeroką wiedzą o lesie i przyrodzie.

Wrzosa na dwóch kółkach

Słońce, woda, las - czy można chcieć czegoś więcej? A to wszystko w ostatnie dni roku szkolnego. Tych przyjemnych wrażeń doświadczyli uczniowie z Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. 4 Dywizji Piechoty w Szwecji, którzy 14 czerwca 2018 r. wybrali się na wycieczkę rowerową po zakątkach Nadleśnictwa Płynica. Wyprawa została zorganizowana przez członków koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Płynica z siedzibą w Nowej Szwecji. Blisko dziesięciokilometrowa trasa swój początek miała w miejscowości Szwecja, skąd rozochocony piątoklasiści ruszyli w stronę **poła biwakowego „Wrzosa”** znajdującego się na terenie Rezerwatu Przyrody „Dolina Rurzyca”.

Rajd imienia Światosława Żuka w Kaczorach

16 czerwca 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Kaczory gościło uczestników **"Rajdu imienia Światosława Żuka" Żuk 2018** z oddziału PTTK w Chodzieży oraz Chodzieskiego Domu Kultury. Uczestnicy przemierzali malownicze tereny moreny czołowej Leśnictwa Brzostowo. Na trasie mogli zapoznać się z problemami i sposobami współczesnego leśnictwa związanymi z pozyskaniem drewna, hodowlą i ochroną lasu, ochroną przyrody, geologią, hydrologią. Była też okazja na przyjrzenie się ukrytym w lesie śladom historii nowożytnej i starożytnej. Wkomponowanie w program trasy użytków ekologicznych **"Szulca staw", "Zgniłe jezioro", "Linki"** pozwoliło uczestnikom na naoczne poznanie gatunków chronionych zwierząt, roślin i siedlisk. Ciekawostkami okazały się owadożerne rośliny, ramienice, groszkówki, motyle zjadające porosty, błonkówki z Czerwonej Księgi Zwierząt. Najwięcej radości uczestnikom rajdu przyniosło zejście do malowniczego, **efemerycznego jeziora "Linki"**.

Dbamy o czystość Piławy

16 czerwca 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Zdrojowa Góra zorganizowało spływ kajakowy rzeką Piławą z Tarnowa do Dobrzycy. Głównym celem spływu było zbieranie śmieci zgubionych przez mieszkańców, wędkarzy i kajakarzy. Musieli je zgubić, bo przecież niemożliwe, żeby wyrzucili je świadomie. Ekipa wyruszyła do pracy w dziesięć kajaków. Niestety nie było żadnej wywrotki na trasie, a takie zdarzenia zdecydowanie podnoszą poziom atrakcyjności imprezy. Było bardzo sympatycznie i wszyscy byli bardzo dzielni. Na dodatek **śmieci było mniej niż w ubiegłych latach.**

"Wroniecka Dycha"

W niedzielę 17 czerwca 2018 r. kilkuset biegaczy z całej Polski zmierzyło się z trasą **„Wronieckiej Dychy”**. Była to już czwarta edycja imprezy, której organizatorem jest Wroniecki Klub Biegacza. „Wroniecka Dycha” jest zaliczana do Wronieckiego Grand Prix oraz **Grand Prix Wielkopolski** w biegach na dystansie 10 km. W tym roku w zawodach brało udział około **500 zawodników**. Meta, wzorem lat poprzednich zlokalizowana została na Placu Targowym. Tam również, jak co roku nie brakło stoiska Nadleśnictwa Wronki i przedstawicieli Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki. Uczestnicy zawodów oraz mieszkańcy Wroniek ochoczo brali udział w quizach i konkursach związanych z tematyką leśną. Tego typu impreza jest doskonałą okazją do promocji polskiego leśnictwa.

Sprzątamy rzekę Piławę

20 czerwca 2018 r. członkowie oraz sympatycy Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Jastrowie zorganizowali spływ kajakowy rzeką **Piławą** na odcinku od **Zdbic do Szwecji**. Głównym celem spływu było *sprzątanie śmieci* po turystach, którzy coraz liczniej odwiedzają nasze lasy. Oprócz standardowych śmieci po różnego rodzaju napojach, naszym łupem padło kilka butów, kłapek, a także części garderoby pozostawione prawdopodobnie przez turystów „zwiedzających” okolice dna rzeki. Spływ odbył się przy wsparciu lokalnej firmy kajakowej, która udostępniła nam kajaki nieodpłatnie.

Bukowiński festiwal nauki

21 czerwca 2018 r. członkowie Kół PTL działających przy Nadleśnictwie Jastrowie i przy biurze RDLP w Pile we współpracy ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych HORYZONT byli gospodarzami i organizatorami terenowej sesji naukowej w ramach **"IV Bukowińskiego Festiwalu Nauki"**. Sesja odbyła się podczas spływu kajakowego po rzece Piławie. Uczestnicy wysłuchali dwóch wykładów: **"Wielokulturowość w historii Jastrowia"** wygłoszonego przez Piotra Kozłowskiego (SIL HORYZONT) oraz **"Lasy regionu pilskiego"** zaprezentowanego przez Krzysztofa Dymka (PTL Oddział Nadnotecki).

Wyjazd szkoleniowy Koła PTL przy Nadleśnictwie Durowo

Dnia 22 czerwca br. **Nadleśnictwo Durowo i Koło Polskiego Towarzystwa Leśnego** działające przy nadleśnictwie, zorganizowało wyjazd szkoleniowy na teren Nadleśnictwa Czersk i Trzebciny w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. W czasie wyjazdu zobaczyliśmy ogrom szkód powstałych w wyniku wiatrołomów z 2017 roku. O codziennej pracy przy pozyskaniu drewna, uprzątnięciu powierzchni i wywozie drewna oraz o problemach z tym związanych, opowiadał nam Pan Leszek Pultyn- zastępca nadleśniczego w **Nadleśnictwie Czersk**. Dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz fotometrycznego pomiaru drewna. Bardzo dziękujemy Nadleśnictwu za miłe przyjęcie i poświęcony nam czas pomimo ogromu codziennych zajęć. Dla zobrazowania jak odnawiać powierzchnie po klęsce pojechaliśmy do **Nadleśnictwa Trzebciny** i zapoznaliśmy się z już zagospodarowanym terenem po huraganie z 2012 r. Niestety na klęskowisku z 2017 hektarów do odnowienia będzie znacznie więcej. Ciekawym punktem programu było zwiedzanie nowoczesnego zakładu **STEICO w Czarnej Wodzie**. Warto było zobaczyć profesjonalną linię produkcyjną płyt konstrukcyjnych LVL.

Festyn Ekologiczny w Brzostowie

23 czerwca 2018 r. Nadleśnictwo Kaczory wraz z Kołem PTL działającym przy Nadleśnictwie Kaczory promowało działalność Lasów Państwowych na zaproszenie Wójta Gminy Miasteczko Krajeńskie w trakcie **"Festynu Ekologicznego w Brzostwie"**. Stoisko cieszyło się ogromną popularnością zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, aktywnie uczestniczącej w licznych konkursach wiedzy o lesie i środowisku naturalnym.

Piknik leśny w Człopie

23 czerwca 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Człopa wspólnie z **Kołem Łowieckim „Żuraw” z Człopy** zorganizowało **piknik leśny** skierowany do dzieci w różnych przedziałach wiekowych. Celem imprezy było **zdobywanie i pogłębianie wiedzy na temat lasu i przyrody** poprzez zabawę. Najmłodszy kolorowali kolorowanki o tematyce leśnej oraz brali udział w konkursie skoków w dal. Osiągnięte wyniki mogli porównać do odległości skoków poszczególnych zwierząt. Dzieci w wieku wczesnoszkolnym próbowały swoich sił w rozbijaniu

orzechów, rozpoznawaniu przez dotyk, a także rzucaniu do celu i grzybobraniu. Najstarsi uczestnicy sprawdzali swoje umiejętności w strzelaniu z wiatrówki oraz biegach przełajowych po okolicznych lasach.

„Dzień młodego leśnika” w Nadleśnictwie Sarbia

30 czerwca 2018 r. pracownicy Nadleśnictwa Sarbia działający w Kole PTL zorganizowali spotkanie integracyjne nazwane „Dzień młodego leśnika”. Uczestnikami spotkania byli nasi najmłodszy leśnicy, czyli dzieci pracowników nadleśnictwa. Zarówno pogoda, jak i frekwencja dopisały. W spotkaniu brały udział również dzieci z rocznika 2018! Dzieci spotkały się na placu zabaw przy Nadleśnictwie Sarbia, gdzie przygotowano dla nich szereg gier i zabaw o charakterze edukacyjno -rozrywkowym. Spotkanie to bardzo spodobało się dzieciom, które już nie mogły doczekać się spotkania za rok.

Festiwal rysia w Mirosławcu

Na przełomie czerwca i lipca 2018 r. Urząd miejski oraz Ośrodek Kultury w Mirosławcu zorganizował trwającą 2 dni imprezę Festiwal Rysia (dawniej Festiwal Żubra) jak zwykle przyciągnął tłumy. Na stadionie miejskim tradycyjnie nie zabrakło leśnego stoiska, przygotowanego przez Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Mirosławiec oraz nadleśnictwo. Odwiedzający mogli obejrzeć wystawę nagrodzonych i wyróżnionych fotografii wojewódzkiego konkursu "Przyroda chroniona w artystycznym oku obiektywu", poznać historię żubra na Pomorzu Zachodnim, własnoręcznie dokonać pomiaru, odbiórki i cechowania drewna, sprawdzić swój refleks rozbijając orzech wyskakujący z pnia, rozwiązać test wiedzy leśnej lub ułożyć duże puzzle „Co nam daje las?”. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się spreparowany żubr, który dostojnie pozował do zdjęć. Zachęcamy do odwiedzenia naszego stoiska na kolejnym festiwalu.

LIPIEC

Rajd na orientację "Leśne Dukty"

7 lipca 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Lipka aktywnie uczestniczyli w przygotowaniu oraz przeprowadzeniu **Rajdu na orientację "Leśne Dukty"**. Ta cykliczna impreza organizowana jest przez **Nadleśnictwa Lipka i Złotów** oraz **Stowarzyszenie Centrum Inicjatyw Lokalnych TILIA w Lipce**. W imprezie uczestniczyło łącznie 129 zawodników, którzy na 4 trasach (dwie rowerowe i dwie piesze) rywalizowali w odnajdywaniu punktów kontrolnych. Dzięki zaangażowaniu członków Koła PTL oraz wsparciu **Zarządu Oddziału Nadnoteckiego PTL** impreza miała również walory edukacyjne, zawodnicy szukając zaznaczone na mapach punkty odkrywali w terenie atrakcyjne miejsca na obszarach leśnych naszych nadleśnictw.

Przegląd lokalnej twórczości w Miałach

7 lipca 2018 r. Nadleśnictwo Potrzebowice wraz z członkami Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Potrzebowice gościło na **X Powiatowo-Gminnym Przeglądzie Twórczości Ludowej i Rzemiosła "Magnolia" w Miałach**. Pomysł na organizowanie dorocznego przeglądu twórczości ludowej i rzemiosła pojawił się dziesięć lat temu, jako oferta turystyczna. Na przeglądzie gościli wystawcy rękodzieła. Artyści, twórcy ludowi, rzemieślnicy i muzycy, którzy

w swoim repertuarze mają utwory ludowe, zaprezentowali swoją twórczość. Każdy wystawca miał w swojej ofercie coś wyjątkowego i niepowtarzalnego. Nadleśnictwo obok mini konkursów dla najmłodszych, oferowało foldery i gadzety reklamowe promujące działalność nadleśnictwa oraz Koła PTL. Na zakończenie przeglądu otrzymaliśmy podziękowania z rąk pana Marka Doczekalskiego - prezesa Stowarzyszenia Rozwoju Lokalnego w Miątach.

Walczymy ze smolikiem

Ubiegłoroczne obfite opady i tegoroczna susza spowodowały poważne osłabienie upraw zaatakowanych przez pasożytnicze grzyby (*osutka*, *opieńka*) i w konsekwencji niespotykany od wielu lat masowy żer smolika i innych szkodników wtórnych. Jedyną metodą walki jest usunięcie porażonych drzewek i zniszczenie ich razem z zasiedlającym owadem. Z inicjatywy członków Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Podanin zorganizowano akcję mającą na celu pomoc przy oczyszczaniu najbardziej uszkodzonej uprawy. 9 lipca 25 osób (członków Koła i pracowników nadleśnictwa) ruszyło do walki ze szkodnikami wtórnymi. Praca polegała na wrywaniu i układaniu w stosy drzewek zasiedlonych przez larwy szkodnika. Drzewka zostały wywiezione z powierzchni i zniszczone. Upał i wszechobecny kurz dał się pracującym mocno we znaki, jednak wszyscy stwierdzili, że takie akcje mają również ogromny walor edukacyjny, zwłaszcza dla osób, które na co dzień nie mają do czynienia z pracą w terenie.

13 lipca 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki przeprowadzili prelekcję dla osadzonych odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym we Wronkach. Prelekcję dla skazanych, członkowie koła PTL przy Nadleśnictwie Wronki przeprowadzili w ramach współpracy Nadleśnictwa Wronki z Zakładem Karnym we Wronkach. Osadzeni w poprzednich miesiącach brali udział w akcji sprzątnięcia wronieckich lasów. W zamian za to wronieccy leśnicy postanowili podzielić się swoją wiedzą i przekazać im informacje na temat lasu. Podczas prelekcji przedstawiono walory Puszczy Noteckiej, przybliżono sposób prowadzenia gospodarki leśnej oraz specyfikę pracy leśnika na terenie Nadleśnictwa Wronki. Osadzeni Zakładu Karnego we Wronkach mogli dowiedzieć się na czym polega wprowadzenie nowego pokolenia lasu, gdzie hodowane są młode drzewka, jak przeprowadzane są akcje gaszenia pożaru w lesie oraz jak wyglądają nowoczesne metody pozyskania surowca drzewnego. Celem prelekcji było również wzbudzenie w osadzonych pozytywnych postaw prospołecznych i proekologicznych. Ze strony słuchaczy nie zabrakło zadawanych pytań, które głównie dotyczyły codziennej pracy leśników, wycinki drzew w Puszczy Białowieskiej oraz sytuacji z rozprzestrzeniającą się chorobą afrykańskiego pomoru świń na terenie naszego kraju.

W dniu 15 lipca 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz, wzięli udział w spływie kajakowym rzeką **Piławą**, którego głównym celem było zbieranie śmieci porzuconych przez wędkarzy, kajakarzy oraz inne osoby korzystające z rzeki. W naszej akcji **„czysta rzeka – zdrowy wypoczynek”** udział wzięło 16 osób.

W piątkowe popołudnie 20 lipca, podobnie jak w poprzednich latach, leśnicy z Oddziału Nadnoteckiego Polskiego Towarzystwa Leśnego, zrzeszeni w kole przy Nadleśnictwie Okonek, spotkali się w Lędyczku. Już po raz czwarty w 10. dwuosobowych załogach, płynąc kajakami,

przeprowadzili prace porządkowe na brzegach rzeki Gwdy, na odcinku długości ok. 14.5 km, od Lubniczki do Lędyczka.

XXI Wągrowiecki Festyn Cysterski

W sobotę 21 lipca 2018 r. odbył się XXI Wągrowiecki Festyn Cysterski zorganizowany przez **Muzeum Regionalne w Wągrowcu** oraz **Ojców Paulinów** z wągrowieckiego klasztoru. Nadleśnictwo Durowo i Koło PTL działające przy nadleśnictwie miało zaszczyt zaprezentować na festynie swoją działalność i poprzez zabawę promować polskie leśnictwo. Odwiedzający nasze stoisko mogli również zapoznać się z rysem historycznym nadleśnictwa i obejrzeć stare zdjęcia. Największą atrakcją, nie tylko wśród dzieci, cieszyło się Koło Fortuny z przyrodniczymi pytaniami. Nasz kolega Maciej Filut tak wspaniale prowadził konkurs, że chętnych do zabawy nie brakowało.

Oznakowanie ścieżki edukacyjnej wokół rezerwatu przyrody

23 lipca 2018 r. **harcerze z Hufca ZHP im. Franciszka Witaszka w Śmiglu** pod opieką członków Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Mirosławiec oznakowali ścieżkę edukacyjną wokół **rezerwatu przyrody Rosiczki Mirosławskie**. Przebywający na obozie harcerskim w Próchnówku skauci w ciągu trzech godzin uporali się z pracami znakarskimi na liczącej ponad dwa kilometry pętli. Zadanie polegające na oznakowaniu szlaków to świetna okazja do poznania zasad ich znakowania, a także zwiedzenie nowego, ciekawego miejsca w którym chroni się przyrodę – podkreślali „młodzi znakarze.” Po chwili odpoczynku połączonej z pogadanką, młodzież z ZHP ruszyła w dalszą leśną wędrówkę.

SIERPIEŃ

XV Spotkania w Puszczy Noteckiej w Miąłach

4 sierpnia 2018 r. pracownicy Nadleśnictwa Potrzebowice i członkowie miejscowego Koła PTL wzięli udział w **XV Spotkaniach w Puszczy Noteckiej**, które odbyły się w miejscowości Miąły. Nadleśnictwo obok konkursów wiedzy o przyrodzie dla dzieci, młodzieży i dorosłych oferowało foldery i gadżety reklamowe promujące działalność Nadleśnictwa oraz Koła PTL.

Święto Plonów w Wągrowcu

W sobotę 18 sierpnia odbyło się **Wągrowieckie Święto Plonów - Jarmark Pałucki**, na którym Nadleśnictwo Durowo i Koło PTL działające przy nadleśnictwie zaprezentowało swoją działalność. W związku z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości ukazano rys historyczny nadleśnictwa w starych mapach i zdjęciach, a historię leśnictwa pokazano w przedmiotach związanych z leśnictwem z kolekcji Pana Andrzeja Solaka. Dzieci i dorośli chętnie odpowiadali na pytania Koła Fortuny, poznawali tropy zwierząt czy próbowali swoich sił przy cięciu drewna. Maluchy z zaangażowaniem układały puzzle, rysowały i kolorowały przyrodnicze obrazki. Chętnych do nauki przez zabawę nie brakowało i wszyscy otrzymali w nagrodę pamiątkowy gadżet.

Cross na Wrzosach

W ostatnią sobotę sierpnia, już po raz czwarty, w pięknej scenerii **rezerwatu WRZOSOWISKA W OKONKU**, odbyły się zawody biegaczy oraz miłośników maszerowania z kijkami. CROSS NA WRZOSACH zgromadził na starcie trzech zapowiadanych konkurencji **170 zawodników** z całej Polski. Wśród zgłoszonych na starcie zobaczyliśmy uczestników bardzo młodych,

rozpoczynających swoją przygodę ze sportem, nie zabrakło też zawodników zaawansowanych doświadczeniem i wiekiem. Organizatorzy przygotowali trasę o długości 5,3 km w trudnym, wymagającym, po poligonowym terenie, która nawet świetnie wytrenowanym zawodnikom sprawiła trudności. Jeszcze krótko przed zawodami były poważne obawy, czy tegoroczna długotrwała susza pozwoli rozwinąć się kwiatostanom wrzosowym. To też się udało, choć w skromniejszym zakresie i zarówno biegacze, jak i piechurzy mogli w trakcie rywalizacji podziwiać ten przyrodniczy fenomen.

Śladami rodziny Kegel - spotkanie w Durowie

W piątek 31 sierpnia 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Durowo, zorganizowało spotkanie z cyklu „**Sekrety wągrowieckich lasów**” pod przewodnim tytułem „**Śladami rodziny Kegel**”. Historyk z Muzeum Regionalnego w Wągrowcu, pan Marcin Moeglich, przybliżył losy rodziny Kegel, która gospodarowała na terenach należących obecnie do nadleśnictwa i mieszkała w miejscu gdzie jest jego siedziba. Spacer po lesie na „wzgórze Marii” i do grobowca rodziny Kegel, wzbogacony historyczną opowieścią, wzbudził ogromne zainteresowanie i zaciekawienie zgromadzonych gości. Wszyscy zgodnie przyznali, że czekają na kolejne spotkania z inicjatywy leśników w myśl słów Adama Asnyka: "Ale nie depreczcie przeszłości ołtarzy choć macie sami doskonalsze wznieść".

WRZESIEŃ

Stoisko edukacyjne z sokolnikiem na Festynie Lotniczym w Mirosławcu

1 września 2018 r. na lotnisku w Mirosławcu odbył się **festyn lotniczy**, organizowany przez 12. Bazę Bezzałogowych Statków Powietrznych. Na zaproszenie dowództwa jednostki, Nadleśnictwo Mirosławiec wraz z miejscowym Kołem PTL zorganizowało *pokazy sokolnicze*. Odwiedzający stoisko mogli zobaczyć z bliska jedną z największych sów świata - puchacza zwyczajnego, malutką pustułkę, potężnego orła przedniego. Wśród prezentowanych ptaków znalazł się też raróg, sowa uszata oraz myszołowiec towarzyski. Ptaki prezentował Pan Krzysztof Staniszewski. Dzięki jego pasji wiele osób może dowiedzieć się o pięknej tradycji, jaką niewątpliwie jest sokolnictwo.

1 września 2018 r. przedstawiciele Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz wzięli udział w dożynkach powiatowo – gminnych w Karsiborze. Na stoisku edukacyjnym przygotowane zostały przez nas konkursy przyrodnicze oraz zabawy dla najmłodszych jak i starszych uczestników imprezy. Na każdego zwycięzcę konkursu czekał mały upominek. Nie zapomnieliśmy również o nagrodach pocieszenia. Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem, a spotkanie z „lasem” oraz przyrodą było miłym zaskoczeniem dla uczestników dożynek.

Jak co roku w pierwszą sobotę września (01.09.2018 r.), już po raz 16, amatorzy jazdy rowerem spotkali się na trasach leśnego rajdu rowerowego. Uczestnicy pokonali 6 malowniczych tras, biegnących przez lasy Nadleśnictw: Jastrowie, Lipka, Okonek, Płytnica, Zdrojowa Góra i Złotów. Długość tras oscylowała między 35 a 70 km. W tym roku, oprócz promowania wśród mieszkańców naszego regionu czynnego wypoczynku oraz poznawania walorów przyrodniczych i krajobrazowych naszych lasów, rajdowicze uczcili 100-ą rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, jadąc pod widocznym na koszulce hasłem „niepodległa”. Frekwencja, jak co roku dopisała. Na mecie rajdu stawiło się 630 uczestników. Najwięcej bo aż 177 osób pokonało trasę Nadleśnictwa Złotów. Każdy rajdowicz otrzymał na starcie koszulkę,

naklejkę na rower oraz bon na ciepły posiłek. Finał imprezy odbył się na terenie Nadleśnictwa Okonek – na punkcie widokowym przy rezerwacie przyrody „Wrzosowiska w Okonku”.

Zajęcia edukacyjne w Szkole Podstawowej w Karsiborze

5 września 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz, przeprowadzili zajęcia edukacyjne w Szkole Podstawowej w Karsiborze. Zajęcia prowadzone były w formie zabaw, gier oraz konkursów, których głównym tematem były: ochrona przyrody oraz „skarby ukryte w lesie”.

Rodzinny rajd rowerowy w Mirosławcu

8 września 2018 r. fani dwóch kółek spotkali się na **Rodzinnym Rajdzie Rowerowym**, którego organizatorami byli: OK w Mirosławcu, stowarzyszenie EkoQulturka, Nadleśnictwo Mirosławiec, miejscowe Koło PTL oraz OSP w Mirosławcu. Trasa o długości 12 km przebiegała w większości leśnymi drogami oraz dojazdami pożarowymi. Ciekawszymi punktami jakie znalazły się na trasie był maszt obserwacji przeciwpożarowej, majdan zamkowy i trakt prowadzący do grobowca rodzinnego Blankenburgów (dawnych właścicieli Mirosławca), użytki ekologiczne w leśnictwie Kalinówka oraz jezioro Kosiakowo, nad którym odbyło się kończące rajd ognisko. Rajd miał charakter rekreacyjny, a słoneczna i ciepła sobota zachęciła mieszkańców Mirosławca i okolicznych miejscowości do aktywnego spędzenia tego wolnego dnia.

"Szanuj środowisko - rowerem przez LAS"

Sobota 15 września 2018 r. okazała się idealną okazją do aktywnego pożegnania lata w lasach nadleśnictwa Durowo. Rajd rowerowy nad Jezioro Czarne "Szanuj środowisko - rowerem przez LAS" zorganizowany przez Nadleśnictwo Durowo oraz Koło PTL działające przy nadleśnictwie udał się wspaniale. Zwiedzono spory kawałek durowskich lasów, zwracając uwagę nie tylko na gospodarkę w nich prowadzoną ale również na elementy lokalnej kultury, jakim był m. in. stary, śródleśny cmentarz. Specjalne podziękowania skierowano do dzierżawców jeziora - Stowarzyszenia Związek Wędkarski Jezioro Czarne, którzy ugościli uczestników wycieczki przygotowując domowy poczęstunek, oraz miejsce gdzie zorganizowano odpoczynek.

Wycieczka po człopskich lasach

19 września 2018 r. Koło PTL wraz Nadleśnictwem Człopa i Kołem Łowieckim „Darz Bór” zorganizowało wycieczkę po człopskich lasach dla grupy 34 uczniów z Niemiec oraz ich kolegów z Człopy. Uczniowie obejrzeni m. in. kasztany jadalne w Leśnictwie Grodzisko, szkółkę leśną Dzicza i punkt alarmowo-dyspozycyjny Nadleśnictwa Człopa. Wycieczka miała na celu przybliżyć młodym ludziom codzienną pracę leśników, ich wkład w ochronę przyrody i ochronę przeciwpożarową. Uczniowie zostali zapoznani także z historią i działalnością Polskiego Towarzystwa Leśnego oraz otrzymali drobne upominki z logo PTL.

I V Rajd Graniczny

W sobotę 22 września 2018 r. w Jeziorkach (gmina Kaczory) odbył się **IV Rajd Graniczny**, w trakcie którego Nadleśnictwo Kaczory i Koło PTL działające przy nadleśnictwie zaprezentowały swoją działalność. Głównym celem rajdu było uczczenie **79 rocznicy wybuchu II wojny światowej oraz pamięci ofiar tej wojny**. Ponadto organizatorom zależało na popularyzacji nordic walking, jako aktywnej formy rekreacji i spędzania wolnego czasu oraz integracja osób

zdrowych z osobami niepełnosprawnymi. Do udziału w Rajdzie zaproszono mieszkańców wsi Jeziorki, gminy Kaczory i miasta Piły. Rajd rozpoczął się złożeniem wiązanek kwiatów pod pomnikiem kaprała Piotra Konieczki oraz **odstąpieniem obelisku upamiętniającego 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę**. Następnie uczestnicy rajdu wymaszerowali z Jeziorek szlakiem byłej granicy polsko - niemieckiej.

Spotkanie z pszczelarzami

22 września 2018 r. w sali edukacyjnej przy Nadleśnictwie Potrzebowice odbyło się zainicjowane przez Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Potrzebowice, spotkanie z Kołem Pszczelarzy z Wielenia pod nazwą „**CUD MIÓD, czyli spotkanie z pszczelarzami**”. Koło Pszczelarzy reprezentowane było przez panów Ireneusza Piątka - Prezesa Koła, Mieczysława Hudzińskiego oraz Czesława Bałamuta.

Leśny rajd „Zachwyć się lasem”

W sobotni poranek, ostatniego weekendu września, pracownicy **Nadleśnictwa Kalisz Pomorski i członkowie Polskiego Towarzystwa Leśnego** wraz z mieszkańcami Kalisza Pomorskiego rzucili wyzwanie przygodzie i tradycyjnie wyruszyli na kolejny już jesienny rajd rowerowy. Mimo mało korzystnych prognoz, pogoda dopisała, pozwalając miłośnikom dwóch kółek w pełni wykorzystać urozmaicone warunki terenu leśnego. Tegoroczny leśny rajd rowerowy po raz kolejny przebiegła pod hasłem „Zachwyć się lasem”, stąd na trasie rajdu nie brakowało urokliwych miejsc pozwalających nacieszyć oko nawet największego „mieszczucha”. Wśród cyklistów nie brakowało najmłodszych amatorów leśnych wycieczek, którzy do końca dotrzymywali tempa całej grupie. W wyśmienitych nastrojach zakończyliśmy rajd wspólnym biesiadowaniem przy ognisku i obdarowaniem uczestników małymi upominkami.

Maraton rowerowy w Wieleniu

Członkowie Polskiego Towarzystwa Leśnego oraz pracownicy Nadleśnictwa Trzcianka po raz kolejny uczestniczyli w maratonie rowerowym w pobliskim Wieleniu. W sobotę 23 września 2018 r. odbyła się jubileuszowa edycja najstarszego w Wielkopolsce maratonu w kolarstwie górskim **MTB „Michałki” Wieleń**. W tym roku na trasy wokół Wielenia wyjechało **371 zawodników**, którzy mierzyli się z dystansami mini (37 km), mega (57 km) i giga (100 km). Nie zabrakło także najmłodszych adeptów kolarstwa, których 160 uczestniczyło w zawodach dla dzieci na stadionie miejskim. Ta coroczna impreza organizowana na terenie Wielenia skupia zawodników oraz ich rodziny z całej Wielkopolski. W miejscu startu i mety, na stadionie w Wieleniu działacze PTL-u oraz leśnicy posiłkując się ciekawymi konkursami oraz zabawami edukacyjnymi, przybliżali zawodnikom i ich rodzinom tematykę leśną. Polskie Towarzystwo Leśne ufundowało nagrody, w konkursie wiedzy leśnej dla dzieci. Bardzo duże zainteresowanie wzbudził również konkurs gdzie nagrodą były sadzonki świerka przygotowane przez szkółkę Nadleśnictwa Trzcianka.

I Rodzinny Rajd Rowerowy

Korzystając z ostatnich słonecznych dni, 29 września wszyscy chętni pracownicy z naszego nadleśnictwa wraz z rodzinami wzięli udział w **I Rodzinnym Rajdzie Rowerowym**, zorganizowanym przez członków Koła PTL przy Nadleśnictwie Potrzebowice. Wyznaczona trasa miała ok. 20 km i biegła w większości leśnymi drogami. Aby uatrakcyjnić rajd na trasie ukryte było hasło, które należało odgadnąć i zapisać na otrzymanej wcześniej karcie.

Rowerzyści ruszyli w trasę spod wiaty. Po pokonaniu części trasy, dotarli do Leśniczówki Miały, gdzie czekały na nich napoje i ciasto, a dla najmłodszych zagadki. Po posiłku i krótkim odpoczynku grupa udała się w dalszą drogę. Po pokonaniu kolejnych kilometrów uczestnicy rajdu dotarli do mety, czyli do wiaty, gdzie czekały nagrody za rozwiązanie hasła, upominki i medale dla najmłodszych oraz dyplomy dla wszystkich rodzin. Na koniec spotkania przygotowano dla wszystkich poczęstunek przy ognisku.

PAŹDZIERNIK

Akcja sadzenia drzew miododajnych

6 października 2018 r. we wsiach Rosko i Zielonowo przeprowadzona została akcja sadzenia drzew miododajnych. Sadzonki drzew zakupiła Gmina Wieleń z dofinansowania Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Akcja przeprowadzona została z inicjatywy **Koła Pszczelarzy w Wieleniu**. Pszczelarze o pomoc w sadzeniu poprosili m.in. leśników z Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Potrzebowice. Wszyscy przybyli posadzili wzdłuż dróg Wsi Rosko 50 sztuk wierzb i 46 sztuk lip. Średnia wysokość sadzonych drzew wynosiła 2 - 2,5 m. W tym samym czasie inna grupa osób posadziła 30 sztuk lip w Zielonowie. Akcja miała na celu zwiększenie bazy pokarmowej pszczół i dzikich zapylaczy. Mamy nadzieję, że posadzone drzewa spełnią swoją rolę, przyczynią się do zwiększenia populacji owadów zapylających, a pszczelarzom przyniosą więcej miodu.

VIII Wielkie Grzybobranie w Kaliszu Pomorskim

Sobotni weekend 6 października rozpoczął się pod hasłem **VIII Wielkiego Grzybobrania** zorganizowanego przez członków Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Kalisz Pomorski. Korzystając z uroków polskiej złotej jesieni i darów naszych lasów mieszkańcy Kalisza Pomorskiego wyruszyli w teren z koszykami w rękę by rywalizować o miano króla grzybobrania. Okoliczności przyrody sprzyjały aktywnemu spędzeniu czasu w rodzinnej atmosferze. Impreza była dodatkowo idealną okazją do rozpowszechnienia akcji **#Zabierz5ZLasu** polegająca na zabraniu pięciu śmieci przy każdej wizycie w lesie, spontaniczny pomysł okazał się strzałem w dziesiątkę. Z niecierpliwością nie możemy się doczekać kolejnej edycji tej rodzinnej imprezy.

Sprzątamy Bukową Górę

6 października 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Płytnica wraz ze swoimi rodzinami zorganizowali akcję „**Sprzątania Bukowej Góry**”. Bukowa Góra jest jednym z najurokliwszych miejsc w Nadleśnictwie Płytnica. I choć góra ta wysoką wcale nie jest, przyciąga uwagę szczególnie o tej porze roku. Wszystko to za sprawą porastających ją buków, które malowniczo odbijają swoje jesienne barwy w tafli Jeziora Rakowo - znajdującego się u podnóża tejże góry. Tych przepięknych widoków nie mogą zakłócać zalegające wokół jeziora śmieci, dlatego też członkowie Koła PTL zdecydowali się wyzbierać je wszystkie, upiększając ten teren jeszcze bardziej. Po pracowitym dniu wszyscy spotkali się przy ognisku, regenerując siły i mając nadzieję, że z każdą następną tego typu akcją, będzie coraz mniej śmieci do wyzbierania.

Porządkowanie leśnych mogił

11 października 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Krucz uporządkowali teren oraz wykonali konserwację ogrodzenia przy leśnych mogiłach

ewangelickich w Leśnictwie Gniewomierz, oddział leśny 107 p. Są to mogiły dawnych właścicieli tych ziem - rodziny Raychów.

Grzybobranie w Trzciance

Piękna pogoda, dobre humory, przednia zabawa, ciekawe atrakcje i mnóstwo grzybów. Tak po krótko można scharakteryzować dzień 13 października 2018 r. kiedy to zorganizowane zostało przez Koło PTL wraz z Nadleśnictwem Trzcianka „**Grzybobranie**”. Liczne grono grzybiarzy wyruszyło w trzcianeckie lasy. Wszystkich zbieraczy runa leśnego powitał gorąco nadleśniczy Roman Bartol na terenie Leśnictwa Rychlik, przy ścieżce przyrodniczo - leśnej „**Nad Bukówką**”. Uczestnicy otrzymali wycinek mapy z terenu leśnictwa oraz kompas i wraz z życzeniami obfitych zbiorów rozpoczęli poszukiwania borowików, a także innych smacznych grzybów. Osoby które uzbierały największą ilość grzybów otrzymały puchary oraz nagrody, a w konkursie na największego borowika nagrodami były albumy o tematyce przyrodniczej. Nagrodzono również najmłodszego i najstarszego uczestnika grzybobrania. W międzyczasie odbywały się liczne konkursy przyrodniczo-leśne dla dzieci i dorosłych. Były to między innymi: leśne koło fortuny, układanie puzzli z przekroju pnia drewna oraz rozpoznawanie gatunku drewna. Każdy, kto stanął w szranki otrzymał nagrodę adekwatną do zajętego miejsca.

Zawody wędkarskie w Krzyżu

14 października 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Krzyż pomagało w organizacji wędkarskich zawodów muchowych **LIPIEŃ DRAWY**. Zawody odbyły się już po raz 41 i po raz kolejny przy leśniczówce Dębina. Organizatorem zawodów byli: Koło PZW Wałcz Miasto oraz Urząd Miasta Wałcz, patronem medialnym został miesięcznik „Wiadomości Wędkarskie”. Słoneczna pogoda zachęciła kilkudziesięciu uczestników do udziału. Za rok na pewno znów się spotkamy.

"Czytam, bo lubię" w Karsiborze

18 października 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz po raz kolejny odwiedzili **Szkołę Podstawową w Karsiborze**, tym razem biorąc udział w akcji „**czytam, bo lubię**”. Naszymi słuchaczami byli najmłodszy uczniowie szkoły, którzy jeszcze samodzielnie nie potrafią czytać, dlatego też my czytaliśmy dla nich opowiadania, bajki i legendy związane z lasem. Doskonale wiemy, że obcowanie z książką bogaci słownictwo dziecka, rozbudowuje jego wyobraźnię, jest źródłem odpowiedzi na powstające pytania dotyczące życia a tym samym warunkuje wszechstronny rozwój dziecka. Dlatego też pierwszy ale na pewno nie ostatni raz „pojawił się z książką” wśród najmłodszych mieszkańców naszej okolicy.

Dbamy o wrzosowiska

W sobotę 26 października 2018 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Płytnica, zajęli się działaniami związanymi z **czynną ochroną wrzosowisk** występujących na terenie Nadleśnictwa. Ochrona ta wiąże się z działaniami „odmładzającymi” populację wrzosu poprzez jego okresowe koszenie i usuwanie drzew zarastających siedlisko. Korzystając z pięknej jesiennej aury, wyposażeni w sekatory uczestnicy akcji ruszyli wzdłuż pasa wrzosowisk rozciągającego się w **Obszarze Natura 2000 (OSO) Puszcza nad Gwdą - PLB300012**, wycinając porastające go młode brzozy i sosny. Na zakończenie dumni z efektów prac członkowie Koła wykonali wspólne zdjęcie na tle wrzosowisk i udali się na pole biwakowe, w celu regeneracji sił przy pieczeniu kiełbasek.

Porządkowanie "leśnych cmentarzy" w Potrzebowicach

Przed zbliżającą się uroczystością Wszystkich Świętych członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Potrzebowice uporządkowali leśne cmentarze na terenie naszego nadleśnictwa. Leśne miejsca spoczynku są śladami po wioskach, które istniały tutaj przed II wojną światową. **Cmentarz na Bronicach** jest pozostałością po nieistniejącej już dzisiaj wsi, przysiółku Piłki. Według spisu ludności, 1 grudnia 1910 r. w Bronicach zamieszkiwało 112 osób. Wieś została wysiedlona przez Niemców w okresie II wojny światowej. **Cmentarz w Maciejewie** przypomina o dawnej osadzie, gdzie według spisu ludności na dzień 1 grudnia 1910 r., zamieszkiwało 20 mieszkańców.

LISTOPAD

Leśnicy z Nadleśnictwa Kaczory upamiętnili 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości

9 listopada 2018 r. Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile Pan Sławomir Kmiecik z Nadleśniczym Nadleśnictwa Kaczory Panem Jackiem Zwierzyńskim i pracownikami Nadleśnictwa Kaczory uczestniczyli w **uroczystym odsłonięciu tablicy pamiątkowej w miejscu, w którym dnia 1 września 1939 roku, w obronie polskich granic, o godzinie 1:40 oddał życie kapral Piotr Konieczka**. Tablica pamiątkowa ufundowana została przez Polskie Towarzystwo Leśne Oddział Nadnotecki. Nadleśnictwo Kaczory zadbało natomiast o sfinansowanie głazu, do którego zamontowano niniejszą tablicę, jak również odnowiło ogrodzenie miejsca pamięci narodowej. Podczas uroczystości przedstawiono między innymi kolejność zdarzeń z nocy z 31 sierpnia na 1 września 1939 roku odczytując wywiad z Edmundem Gniotem, który dnia 24 listopada 2004 roku przeprowadził ówczesny proboszcz parafii w Śmiłowie ks. Jerzy Ptach.

Podanińskie Koło PTL dla dobra lasu

Jesienią 2016 roku w ramach Krajowego Programu Restytucji Cisa Pospolitego, w obrębie tworzonego przy nadleśnictwie arboretum, został założony matecznik tego chronionego gatunku. W przyszłości ma on służyć zbiorowi nasion. W tym roku nasadzenia wymagały uzupełnień. O wykonanie prac zadbali członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Podanin. 31 października i 15 listopada wspierani przez niezrzeszonych pracowników nadleśnictwa wykonaliśmy inwentaryzację i posadziliśmy brakujące sadzonki. To kolejna, 3 w tym roku, akcja dla dobra lasów, która cieszy się dużym powodzeniem wśród członków i pracowników nadleśnictwa.

„Puchar Niepodległości” - bieg w radioorientacji sportowej

9 listopada 2018 r. na terenie Nadleśnictwa Wałcz, odbył się bieg w radioorientacji sportowej „**Puchar Niepodległości**”. Bieg został zorganizowany w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Celem biegu było uczczenie obchodów Święta Niepodległości oraz promowanie zdrowego stylu życia przez aktywność fizyczną z wykorzystaniem walorów przyrodniczych. Członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz nie tylko pomagali w przygotowaniu zawodów, ale również propagowali działalność Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Wyjazd szkoleniowy do Nadleśnictwa Rytel

24 listopada 2018 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Tuczo zorganizowało wyjazd szkoleniowy dla swoich członków. Szkolenie odbyło się na terenie **Nadleśnictwa Rytel**.

Tematem przewodnim było usuwanie szkód po huraganie oraz odnawiania terenów pokłeskowych. Na własne oczy mogliśmy zobaczyć skale zniszczeń, których dokonał huragan w roku 2017, oraz ogrom pracy, która została włożona w uprzątnięcie terenu oraz jego stopniowe odnawianie. Zapoznano nas z systemem pracy w nadleśnictwie w warunkach uprzątnięcia kłęski. Szczególnie z fotooptycznym systemem pomiaru drewna, jego odbiorem, sprzedażą i wywozem. Kolejnym poruszonym zagadnieniem było zagospodarowanie turystyczne Nadleśnictwa Rytel ze szczególnym uwzględnieniem terenów pokłeskowych. Odwiedziliśmy miejsce byłej harcówki, na której podczas trwania nawałnicy tragicznie zginęły dwie harcerki. Miejsce zostało upamiętnione dwoma obeliskami z tablicami informacyjnymi. Na koniec szkolenia udaliśmy się na obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości zorganizowane przez Nadleśnictwo Rytel.

GRUDZIĘŃ

100 lat niepodległości w Nadleśnictwie Jastrowie

13 grudnia 2018 r. przy pomniku przyrody „Hubert” na terenie Nadleśnictwie Jastrowie miało miejsce uroczyste posadzenie dębu oraz odsłonięcie pamiątkowego kamienia z okazji 100 letniej rocznicy odzyskania niepodległości Polski. Uroczystość została zainicjowana przez członków Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Jastrowie i zrealizowana wspólnie z Nadleśnictwem Jastrowie, Związkiem Leśników Polskich w RP przy Nadleśnictwie Jastrowie oraz Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” w RDLP w Pile.

Konkurs plastyczny "Święta w lesie" w Nadleśnictwie Wałcz

Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Wałcz zorganizowało konkurs plastyczny dla dzieci ze Stowarzyszenia Wspierania i Rozwoju Dzieci, Młodzieży oraz Osób Dorosłych z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi oraz ADHD “Drużyna Ananasów i Przyjaciele” oraz ze Stowarzyszenia dzieci niepełnosprawnych “Uśmiech” w Wałczu, którego tematem były „Święta w lesie”. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się w dniu 15 grudnia w ogrodzie botanicznym Ośrodka Edukacji Przyrodniczo- Leśnej „Morzycówka”. Autorzy prac otrzymali od nas nie tylko słodkie niespodzianki, ale również każdy wrócił do domu z wybraną przez siebie choinką.

"Z rodziną po choinkę" w Tucznie

15 grudnia 2018 r. odbyła się kolejna już edycja akcji „Z rodziną po choinkę” zorganizowana przez Nadleśnictwo Tucznno i Koło PTL działające przy tym nadleśnictwie. Głównym celem imprezy jest propagowanie i zachęcanie do zakupu legalnie pozyskanych choinek z lasów administrowanych przez Lasy Państwowe. Czas spędzony przy wyborze i kupnie bożonarodzeniowego drzewka został uatrakcyjniony ogniskiem, nad którym można było upiec kiełbaski oraz gorącymi napojami serwowanymi pod altaną nadleśnictwa. Najmłodszy uczestnicy mogli natomiast namalować swoją wymarzoną choinkę z górą prezentów na przygotowanych do tego celu blokach rysunkowych.

LUTY

Zajęcia edukacyjne we Wronkach

19 lutego 2019 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki przeprowadzili spotkanie edukacyjne dla uczniów z klas I-III Szkoły Podstawowej dotyczące ptaków. W

zajęciach wzięło udział około 50 dzieci ze **Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka we Wronkach**. Podczas zajęć dzieci zapoznały się z podstawowymi gatunkami ptaków, które występują w naszym kraju, dowiedziały się jak odbywają się ptasie wędrówki oraz wysłuchały nagrania odgłosów, które są wydawane przez ptaki. Oprócz zajęć teoretycznych i pokazu zdjęć, dzieci miały możliwość rozwiązywania rebusów oraz krzyżówek związanych z ptakami. Uczniowie zadawali sporo pytań. Najwięcej emocji wzbudziło rozwiązywanie krzyżówek. Po zakończeniu zajęć dzieci otrzymały widokówki z podstawowymi gatunkami ptaków Polski. Przeprowadzone spotkanie było doskonałą okazją do przybliżenia dzieciom otaczającego ich świata przyrody. Tego typu zajęcia edukacyjne będą miały charakter cykliczny.

MARZEC

“W głąb Rynny Jezior Kuźnickich” - czyli jak obchodziliśmy Światowy Dzień Mokradł

W sobotni mglisty poranek, grupa licząca 130-tu miłośników przyrody i aktywnego spędzania wolnego czasu spotkała się na parkingu w pobliżu baru “Nad Zalewem” w Pile. Po zapoznaniu się z zasadami poruszania po szlakach pieszych i ogólnymi regułami zachowania w lesie, grupa udała się w kierunku wejścia do “Kuźnika”. Wycieczkę prowadzili dr Paweł M. Owsiany i Mateusz Gutowski (pracownicy UAM, członkowie Koła przy UAM w Pile Polskiego Towarzystwa Leśnego), wspomagani przez Annę Kałkę (Nadleśnictwo Zdrojowa Góra, członkini PTL).

Sadzenie lasu w Nadleśnictwie Wronki

18 marca 2019 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wronki oraz chętni pracownicy nadleśnictwa zaangażowali się w akcję sadzenia drzew na terenie leśnictwa Smolnica. Mimo wietrznego dnia o godzinie 7:30 przy Nadleśnictwie Wronki zebrało się 18 osób. Miejscowy leśniczy wraz z podleśniczym udzielili kilku informacji dotyczących celu naszego spotkania oraz krótkiego instruktażu dotyczącego sadzenia. Część najmłodszych członków Koła PTL brała udział w sadzeniu lasu po raz pierwszy w życiu. Praca przebiegała bardzo sprawnie i do godziny 14:30 w 9 par posadziliśmy około 4300 sztuk brzozy. Po wykonaniu zadania wszyscy udaliśmy się na zasłużony ciepły posiłek.

Sprzątanie lasu w Wągrowcu

W Międzynarodowy Dzień Lasów, z inicjatywy: Ewy Roman ze **Spółdzielni Socjalnej "Wspólny Sukces"**, Moniki Stachowiak-Grochala z **Klubu Integracji Społecznej Fundacji AKME** w Wągrowcu, Ewy Muszyńskiej - Roth z **Nadleśnictwa Durowo oraz Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Durowo**, rozpoczęliśmy cykliczną akcję sprzątania lasu wokół Wągrowca. 21 marca 2019 r. na spotkanie przed Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Wągrowcu wstawiło się kilkadziesiąt osób chętnych do zebrania jak największej ilości śmieci w lesie. Członkom Spółdzielni "Wspólny Sukces" oraz Klubu Integracji Społecznej towarzyszyły, niezawodne jak zawsze, seniorki związane z Wągrowieckim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, pracownicy OSIR z Alicją Brewińską oraz liczna grupa młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. M. Konopnickiej ze swoimi wychowawczyniami. Popierają i wspierają nas władze miasta i gminy. Za liczne przybycie, podziękował wągrowczanom wiceburmistrz Piotr Pałczyński, który we wspólnym działaniu widzi przyszłość dla naszego miasta. Niestety nasza ciężka praca już na drugi dzień nie była widoczna, leżały nowe puszki, butelki, itp. To pokazuje, że akcję trzeba powtarzać, przykładem uczyć nie tylko młodzież ale i dorosłych.

„Noc sów” w Nadleśnictwie Potrzebowice

W sobotnie popołudnie 23 marca 2019 r. w Sali Edukacyjnej przy Nadleśnictwie Potrzebowice spotkali się miłośnicy sów. Okazją do tego było trzecia w nadleśnictwie, a siódma w ogóle edycja „**Nocy Sów**” organizowana przez **Stowarzyszenie „Ptaki Polskie”**. Na sali zebrali się 44 osoby w tym m.in. dwie grupy dzieci ze Szkoły Podstawowej z Wielenia wraz z opiekunami, oraz osoby z Szamotuł, Wroniek i Obornik, które przyjechały na „Noc sów” całymi rodzinami. Spotkanie zorganizowane zostało przy współudziale Nadleśnictwa Potrzebowice oraz działającego przy nim Koła Polskiego Towarzystwa Leśnego. O godz.17:15 prowadzący *Adam Pikuła* rozpoczął spotkanie prelekcją o gatunkach sów występujących w Polsce. W trakcie prelekcji dużą aktywnością i wiedzą wykazały się dzieci ze szkoły, wśród których byli prawdziwi znawcy tematu. Po pogadance i wymianie obserwacji na temat ptaków, wyświetlono dokumentalny film o sowach. Spotkanie przebiegało w miłej atmosferze, przy ciepłych napojach i słodkościach. Po części kameralnej uczestnicy zaopatrzeni w latarki, pod okiem przewodnika udali się do sąsiadującego ze starym parkiem arboretum, gdzie z bezpiecznej odległości nasłuchiowano sów. Grupa miała dużo szczęścia, bo bez konieczności nawoływani, ptaki odezwały się same. Zgromadzeni miłośnicy ptaków usłyszeli, aż trzy samce puszczyka, odzywające się z różnych stron drzewostanu. Po tak udanej obserwacji wszyscy uczestnicy poszli na ognisko.

"Noc Sów" w Durowie

Noc Sów to ogólnopolskie wydarzenie edukacyjne prowadzone i koordynowane przez stowarzyszenie Ptaki Polskie. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Durowo przyłączyło się do akcji. Zainteresowanie było ogromne. W sobotę 23 marca 2019 r. w świetlicy nadleśnictwa wykład i prezentację o sowach przedstawił **Arkadiusz Kiszka z Przyrody Powiatu Wągrowieckiego**. Wyedukowana grupa ruszyła w ciemny las... w oddali udało się usłyszeć puszczyka. Podmuchy wiatru nie sprzyjały dużej aktywności sów, ale sam nocny spacer po lesie z przewodnikami terenowymi był ciekawym przeżyciem szczególnie dla najmłodszych uczestników. Po spacerze uczestników rozgrzało ognisko i ciepła zupka.

Wieczór z Sowami w Złotowie

To już po raz 3 Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Złotów zorganizowało spotkanie, którego celem jest **popularyzowanie wiedzy dotyczącej sów**. Wieczorem 23 marca 2019 r. do siedziby Nadleśnictwa przybyła grupa około 60 osób - głównie rodziców z dziećmi. Głównym punktem spotkania była sowa śnieżna o imieniu Hania. Jej opiekunka przybliżyła biologię i ekologię tego gatunku. Po prelekcji najwytrwalsi uczestnicy udali się do pobliskiego parku, w celu nasłuchiwania występujących tam sów. Mimo, że żadna z sów nie odezwała się na tyle głośno i wyraźnie żeby wszyscy mogli ją usłyszeć to emocje i możliwość zapoznania się z techniką wabienia sów sprawiły, że wszyscy byli zadowoleni.

Odnawianie lasu po klęsce w Nadleśnictwie Rytel

30 marca 2019 r. członkowie oraz sympatycy Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Jastrowie wzięli udział w akcji społecznego sadzenia lasu „**Przywróćmy las po klęsce 100-lecia**” na terenie Nadleśnictwa Rytel. W sympatycznej atmosferze udało się posadzić „nasz” kawałek lasu. Po zakończeniu sadzenia na uczestników akcji czekał poczęstunek przy ognisku, oraz atrakcje przygotowane na stoisku edukacyjnym. Na pamiątkę udziału w akcji na jednej z odnawianych powierzchni posadzono pamiątkowego dęba z jastrowskiej szkółki „Hajda” z okolicznościową tabliczką.

"Spacerkiem po lesie z przewodnikiem" w Durowie

„Ludzie błagają Boga o zdrowie. Nikt jednak ze śmiertelników nie myśli, że zachowanie zdrowia leży w jego własnych rękach” (Demokryt). Spacer po lesie i ćwiczenia na świeżym powietrzu sprzyjają zdrowiu a jednocześnie pozwalają poznać przyrodę w naszym sąsiedztwie. W myśl tej zasady, Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Durowo, zainauguowało coroczny cykl "Spacerkiem po lesie z przewodnikiem". 30 marca 2019 r. wycieczka po lesie udała się dzięki pięknej pogodzie, wspaniałym okolicznościom przyrody a przede wszystkim dzięki frekwencji mieszkańców Wągrowca.

Odnowienie lasu siewem w Złotowie

Członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Złotów uczestniczyli w niecodziennej czynności. **Po raz pierwszy zamiast tradycyjnego sadzenia nowe pokolenie lasu zostało zasiane.** Na ponad 4 hektarowej powierzchni przez 2 dni grupa kilkudziesięciu członków PTL zasiała nasiona dębu bezszypułkowego. Pozostaje czekać na pierwsze wschody, czynnikiem decydującym będzie odpowiednia wilgotność. Nowo zdobyte doświadczenie doczeka się kontynuacji w następnych latach. Wszak o wyższej jakości młodych drzewek z siewu od tych posadzonych sztucznie leśników nie trzeba przekonywać.

KWIECIEŃ

"Zniszczyć smog nadszedł czas, więc posadźmy znowu las".

4 i 5 kwietnia 2019 r. w godzinach popołudniowych członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Podanin pojawili się by wesprzeć leśników w akcji „Rodzinnego sadzenia lasu”, które tym roku odbywało się pod hasłem "Zniszczyć smog nadszedł czas, więc posadźmy znowu las". **Impreza odbywa się od 12 lat wspólnie z Przedszkolem Samorządowym w Margoninie i od 6 lat z Niepublicznym Przedszkolem „Pod Dębusiem Olbrzymkiem” w Chodzieży.** Pomimo silnego wiatru, który sypał piaskiem prosto w oczy maluchów, rodziców, dziadków i opiekunów udało się posadzić około 1,2 ha lasu. Na zakończenie po posiłku przygotowanym przez panie z przedszkoli dzieci bawiły się w leśne gry i zabawy edukacyjne.

„1000 drzew na minutę” w Nadleśnictwie Potrzebowice

W piątek 5 kwietnia 2019 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Potrzebowice zorganizowało akcję sadzenia drzew. Ogólnopolska akcja nosi nazwę „ **1000 drzew na minutę**”. Do tegorocznej akcji zaproszona została **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piłce**. Na powierzchni do odnowienia na uczniów czekali przedstawiciele Nadleśnictwa Potrzebowice - Radomir Knapski - miejscowy leśniczy, Roman Dziubała - podleśniczy Leśnictwa Osina oraz Justyna Antczak Specjalista ds. hodowli lasu a wraz z nimi potrzebny materiał oraz sprzęt czyli jednoroczne sadzonki sosny, kosztury, wiaderka. Przed przystąpieniem do sadzenia uczniowie wysłuchali krótkiej pogadanki na temat znaczenia odnawiania powierzchni, przedstawione zostały m.in. sposoby i zasady sadzenia drzew, rodzaje materiału sadzeniowego oraz podstawowe informacje o odnowieniach na terenie naszego nadleśnictwa. Czternastu uczniów wraz z opiekunem - dyrektorem szkoły Panem Bernardem Chalaszem oraz leśnikami posadziło łącznie ok. 500 drzew. Sadzenie miało miejsce w **leśnictwie Osina**. Po zakończeniu sadzenia uczestnikom wręczono drobne upominki. Uczniowie ochoczo wyrazili chęć wzięcia udziału w przyszłorocznym sadzeniu lasu. I nie dziwi to chyba nikogo, gdyż oprócz

poczucia zrobienia czegoś dobrego dla naszej planety, praktyczne zajęcia z przyrody spędzone w lesie są dużo przyjemniejsze niż siedzenie w ławkach lub stanie przy tablicy.

Młodzież w akcji

5 kwietnia 2019 r. młodzież ze szkoły podstawowej w Mirosławcu wraz z pracownikami Nadleśnictwa Mirosławiec oraz członkami miejscowego koła Polskiego Towarzystwa Leśnego wzięła udział w akcji wspólnego sadzenia lasu. Wydarzenie miało charakter edukacyjny. Na wstępie młodzież poznała charakterystykę prac związanych z wprowadzaniem nowego pokolenia lasu, a po krótkim instruktażu sadzenia drzew, rozpoczęto prace. W około dwie godziny posadzono blisko pół tysiąca lip. Piękna, słoneczna pogoda spowodowała, że wszyscy byli nieco zmęczeni, jednak młodzież nie ukrywała zadowolenia i deklarowała, że będzie odwiedzać swój las.

Sadzenie lasu w Nadleśnictwie Durowo

6 kwietnia 2019 r. Nadleśnictwo Durowo oraz działające przy nim Koło PTL zorganizowało sadzenie lasu. W imprezie udział wzięli głównie mieszkańcy Wągrowca i okolic. Tego dnia udało się posadzić ponad 700 buków. Biorąc pod uwagę, że znaczna część uczestników to rodziny z małymi dziećmi, ilość ta jest na prawdę imponująca. Dzień zakończono wspólnym ogniskiem.

„Solidarni z Nadleśnictwem Runowo”

12 kwietnia 2019 r. członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Podanin odpowiedzieli na zaproszenie Nadleśniczego Nadleśnictwa Runowo, do wzięcia udziału w akcji „Solidarni z klęską”. kiluosobową grupą wyjechała wspierać Nadleśnictwo dotknięte klęską nawałnicy. Praca polegała na odnowieniu fragmentu zniszczonego drzewostanu sadzonkami dębu, w ramach tzw. „metody półnaturalnej”. Gospodarze przyjęli uczestników akcji niezwykle gościnnie gwarantując ciepły posiłek i wspianą atmosferę.

Spacer po lesie w rezerwacie przyrody "Dębina"

Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Durowo w sobotę 13 kwietnia 2019 r. zaprosiło mieszkańców Wągrowca na kolejny spacer z cyklu „Spacerkiem po lesie z przewodnikiem”. Rezerwat „Dębina” i typowy aspekt wczesnowiosenny jest interesującym obiektem do obserwacji i poznawania przyrody. Spacerując po lesie rozmawiano o zasadach prowadzonej gospodarki leśnej a w drzewostanie świerkowym o biologii kornika drukarza, który atakuje dojrzałe drzewa.

Sprzątanie lasu wokół jezior w Wałczu

Po raz kolejny członkowie Koła PTL działające przy Nadleśnictwie Wałcz wraz z zaprzyjaźnionymi służbami mundurowymi: Żandarmerii Wojskowej, Państwowej Straży Rybackiej, Społecznych Strażników Rybackich koła wędkarskiego "Wałcz-Miasto" oraz Policji, zorganizowali wiosenną akcję sprzątania lasu wokół jezior: Klubowego, Ostrowiec-Czarne, Raduń Duży, Czarna Perełka oraz rzeki Dobrzyca. Podczas sobotniej akcji zebrano kilkadziesiąt worków śmieci, pozostawionych przez turystów, wędkarzy, kajakarzy, rowerzystów. Efekt tej sobotniej pracy to nie tylko czyste ścieżki rowerowe, plaże, miejsca spacerów i odpoczynku ale również edukacja osób korzystających z walorów przyrodniczych wałeckich lasów, jezior i rzek z którymi prowadzono rozmowy podczas akcji „Czysty las – zdrowy wypoczynek”.

PTL Lipka sadi las

Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Lipka corocznie aktywnie stara się uczestniczyć w akcji odnowieniowo-zalesieniowej. W 2019 roku członkowie Koła sadzili drzewa i krzewy na terenie leśnictwa Osowo 17 kwietnia. Były to gatunki biocenotyczne sadzone na obrzeżach lasu jako tzw. ekoton. Na zakończenie sadzenia nie zabrakło też tradycyjnego ogniska. Spotkanie to wykorzystano również jako zebranie członków koła podczas którego wybrano delegatów na zjazd PTL-u w Pile.

#sadiMY w Nadleśnictwie Sarbia

Zainicjowana przez **Andrzeja Dudę Prezydenta RP** akcja **#sadiMY las**, która odbywała się 26 kwietnia 2019 r. spotkała się z dużym uznaniem wśród lokalnej społeczności. Do punktu wydawania sadzonek przy Nadleśnictwie Sarbia w godzinach od 9-18 zgłosiło się wiele osób chcących posadzić własne drzewo. Do godziny 18 wszystkie sadzonki zostały rozdane. Leśnicy Nadleśnictwa Sarbia, członkowie Polskiego Towarzystwa Leśnego wraz z rodzinami postanowili uczcić akcję #sadiMY 27 kwietnia 2019 r. Na powierzchni odnowieniowej w Leśnictwie Kruszewo odbyło się rodzinne sadzenie lasu. Leśnicy i ich rodziny posadzili kilkaset sadzonek. Na zakończenie wszyscy uczestnicy akcji spotkali się na wspólnym posiłku, a najmłodszy na wspólnej zabawie na placu zabaw przy Nadleśnictwie Sarbia.

Sprzątanie ścieżki wokół jeziora w Nadleśnictwie Okonek

W sobotę 27 kwietnia 2019 r. **harcerze 15 Drużyny Harcerskiej „Czarne Stopy”** licznie stawili się na miejscu zbiórki, skąd przejechali nad Jezioro Leśne w leśnictwie Walmy. Po raz kolejny podjęli się niełatwego zadania - uprzątnięcia śmieci oraz wygrabienia liści i gałęzi ze ścieżki wokół jeziora. Choć pracy było niemało, młodzieńczy zapał harcerzy i pomoc ich rodziców oraz fachowy nadzór opiekunów - Danuty i Jacka Kozińskich - umożliwiły wykonanie zadania w przeciągu trzech godzin. Harcerzy w sprzątaniu wsparli też członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Okonek. Zebrano kilka worków śmieci, udało się też wyłowić dryfującą przy brzegu dużą metalową beczkę. Akcję zakończono wspólnym zdjęciem. Dziękujemy harcerzom za zaangażowanie i liczy na pomoc w przyszłym roku. Czuwaj!

Muzyczna EKOMAJÓWKA 2019 w Okonku

30 kwietnia 2019 r. Nadleśnictwo Okonek wraz z Kołem PTL działającym przy Nadleśnictwie Okonek przy okazji odbywającej się w Okoneckim Centrum Kultury **MUZYCZNEJ EKOMAJÓWKI** promowało działalność Lasów Państwowych i Polskiego Towarzystwa Leśnego wystawiając swoje stoisko edukacyjne, oferujące szereg atrakcji. Mali i duzi, młodszy i trochę starsi próbowali rozpoznawać tropy zwierząt, gatunki drzew i grzybów. Sporym zainteresowaniem cieszyły się różnego rodzaju rebusy, krzyżówki i konkursy związane z tematyką leśną. Najmłodszy miłośnicy przyrody pięknie ozdobili nasze stoisko rysunkami i kolorowanymi. Jedną z atrakcji imprezy była wymiana surowców wtórnych (nakrętek, makulatury, płyt CD, baterii) na sadzonki sponsorowane m. in. przez Nadleśnictwo Okonek. Ponadto w gronie jury konkursu piosenki, obok takich osobistości jak p. Liliya Czaja, Paweł Kucharski oraz Majka Jeżowska, zasiadł przedstawiciel Nadleśnictwa Okonek, Tadeusz Dybaś.

MAJ

PTL na Złotowskim Biegu Zawilca

11 maja 2019 r. wystartował **13 Złotowski Bieg Zawilca**. To jedna z największych imprez sportowych w regionie - w tym roku na starcie biegu głównego stanęło **768 biegaczy**. Przed głównym biegiem wystartowało kilkaset dzieci i młodzieży. Na tak dużej imprezie, której współorganizatorem jest **Nadleśnictwo Złotów** nie mogło zabraknąć członków Polskiego Towarzystwa Leśnego. Jednym z celów Biegu Zawilca jest promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu w lasach. Doskonale wpisuje się to w promowanie polskiego leśnictwa otwartego na różne grupy społeczne. W tym roku zwrócono szczególną uwagę na problem śmieci. Wśród uczestników m. in. promowano biodegradowalne naczynia.

Las dla każdego

Jaki jest odpowiedni wiek na zgłębianie wiedzy o lesie? Każdy! Doskonale pokazały to Panie z sekcji ekologiczno-przyrodniczej Nadnoteckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. 16 maja 2019 r. grupa 45 osób przyjechała na teren Nadleśnictwa Kalisz Pomorski, gdzie członkowie Koła Polskiego Towarzystwa Leśnego działającego przy Nadleśnictwie Kalisz Pomorski opowiadali o gospodarce leśnej i ochronie przyrody. Druga część spotkania miała się odbyć na terenie Rezerwatu „Nad Płociczną”, jednak ulewne, długo wyczekiwane deszcze pokrzyżowały te plany. Nic straconego, będzie okazja do ponownego odwiedzenia leśników z Kalisza Pomorskiego.

Nadnotecki PTL dba po czystość rzek

18 maja 2019 r. koło PTL przy Nadleśnictwie Zdrojowa Góra zorganizowało spływ rzekami Dobrzycą, a potem Piławą, na odcinku z Tarnowa do Dobrzycy. Naszym celem, oprócz podziwiania okoliczności przyrody i sprawdzania swojej dzielności na licznych przeszkodach, było oczyszczenie rzek z śladów ludzkiej działalności. Zaopatrzeni w worki na śmieci, grabki i inne pomagacze, wyruszyliśmy na poprawianie świata. Śmieci było oczywiście zbyt wiele, ale optymizmem napawa fakt, że z roku na rok jest ich coraz mniej. Tym razem nie znaleźliśmy żadnej lodówki, opony czy sedesu. Zmęczeni, ale w pełni usatysfakcjonowani, zakończyliśmy dzień pysznym pstrągiem przyrządzonym przez Tadzia Obrockiego. Dziękujemy mu za darmowe udostępnienie kajaków i transport.

Leśnicy na Rodzinnym Pikniku Strażackim

19 maja 2019 r. w niedzielę po raz trzeci w Pile zorganizowano **Rodziny Piknik Strażacki**. Na stadionie przy ulicy Okrzei zebrały się jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz ochotniczych straży pożarnych z powiatu pilskiego. Mimo przeważającej liczby przedstawicieli straży pożarnej na pikniku nie zabrakło również policji i wojska - prezentujących i promujących swą pracę. Obecność na pikniku zaznaczyli również leśnicy ze stoiskiem promocyjnym Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile i Oddziału Nadnoteckiego Polskiego Towarzystwa Leśnego. Nasze stoisko spotkało się z dużym zainteresowaniem zarówno dzieci i młodzieży przy grach i zabawach przygotowanych na stoisku, jak również osób dorosłych pytających o pracę leśników oraz kwestie związane z przyrodą.

Leśnik to fajny zawód

23 maja 2019 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Człopa wraz z nadleśnictwem zorganizowało spotkanie dzieci z klasy czwartej SP w Człopie z leśnikami, którzy opowiedzieli dzieciom na czym polega ich praca. Uczniowie dowiedzieli się czym zajmuje się leśnik oraz zapoznali się ze sprzętem używanym przez leśników m. in. rejestratorem, wysokościomierzem, średnicomierzem. Klasa zamieniła się w drzewostan, w którym należy wykonać szacunki

brakarskie, dzieci mierzyły się nawzajem kłupą(średnicomierzem) i zapisywały w raptularzu. Poruszane były również tematy ogólne związane z lasem . Jednak, ze względu ze zbliżające się wakacje, szczególną uwagę poświęciliśmy zagadnieniu „Jak nie zgubić się w lesie” wykorzystując chociażby słupki oddziałowe.

Surwiwał Pomorski 2019 w Wałczu

25 maja 2019 r. Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Wałcz współorganizowało „**SURVIWAŁ POMORSKI-2019**” - ekstremalny bieg survivalowy z przeszkodami po terenach dawnego Skansenu Bojowego. Na ponad ośmiokilometrowej trasie rozłożone były sztuczne przeszkody w formie ścian, zasieków, lin, opon itp. Zróżnicowany teren naszego nadleśnictwa oferował uczestnikom wiele naturalnych przeszkód takich jak: tereny podmokłe, rowy czołgowe, transeje i męczące podbiegi. Na trasie nie brakowało odcinków z „specjalnych”, na których nawet najtwardsi zawodnicy mieli nie lada wyzwania do pokonania. W biegu wystartowało ponad **500 osób**, z których każdy mógł sprawdzić swoje możliwości fizyczne i wytrzymałość psychiczną.

Piknik rodzinny w Morzycówce

25 maja 2019 r. na terenie Ośrodka Edukacji Przyrodniczo - Leśnej i Ekologicznej „Morzycówka”, odbył się piknik rodzinny **Stowarzyszenia Wspierania i Rozwoju Dzieci, Młodzieży oraz Osób Dorosłych z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi oraz ADHD**. Członkowie Koła PTL działającego przy Nadleśnictwie Wałcz, podczas pikniku zorganizowali wiele zabaw na świeżym powietrzu w formie aktywnego wypoczynku połączonego z konkursami przyrodniczymi i plastycznymi. Cała zabawa zakończyła się ogniskiem, na którym pieczone były pyszne kiełbaski.

Maraton MTB w Wyrzysku

W niedzielę 26 maja 2019 r. w Wyrzysku odbyła ósma edycja **Rajdu MTB Maraton**. Jak co roku kilkuset rowerzystów z całej Polski walczyło o miano najlepszego. Maraton podzielony był na trzy kategorie: RODZINNY, MINI i MEGA. Wszystkie trasy rowerowe przebiegały przez pagórkowaty i malowniczy teren Leśnictwa Zielonagóra. Trasa rowerowa kategorii MEGA obejmowała wzniesienie w leśnictwie o wysokości 192 m n.p.m., które należy do najwyższych na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Pracownicy nadleśnictwa wraz z członkami Oddziału Nadnoteckiego Polskiego Towarzystwa Leśnego działającego w Kole przy Nadleśnictwie Kaczory aktywnie włączyli się w organizację i przebieg zawodów. W punkcie promocji Lasów Państwowych i PTL odwiedzający goście chętnie korzystali z mapek oraz folderów i ulotek o tematyce leśno-przyrodniczej.

Edukujemy najmłodszych

W myśl powiedzenia: „Czego Jaś się nie nauczy - Jan nie będzie umiał” Koło PTL działające przy w Nadleśnictwie Jastrowie rozpoczęło cykl spotkań edukacyjnych z młodzieżą szkoły podstawowej w Brzeźnicy. Celem spotkań jest przekazanie młodemu pokoleniu podstawowej wiedzy m.in. o tym, jak funkcjonuje las i jak wygląda praca leśnika, co leśnik w lesie hoduje i pielęgnuje, dlaczego wycina drzewa i do czego drewno jest wykorzystywane, które gatunki roślin i zwierząt występujące w naszych lasach są chronione i jaką pełnią rolę. W trakcie spotkania, które odbyło się 29 maja 2019 r. rozmawiano o ochronie przeciwpożarowej lasów oraz o chronionych gatunkach zwierząt - wilku i bobrze.

Festyn Rodzinny w Przedszkolu numer 1 „Bajkowy Świat”

"Kluczem do edukacji jest przeżycie piękna." (Friedrich von Schiller) Staramy się to piękno pokazać, piękno naszej ojczystej przyrody, tej dużej ojczyzny oraz tej małej lokalnej. 31 maja 2019 r. leśnicy z działającego przy Nadleśnictwie Wronki koła PTL wzięli udział w Festynie Rodzinnym w Przedszkolu numer 1 „Bajkowy Świat”. Wspólnie z najmłodszymi odkrywaliśmy tajniki leśnej wiedzy poprzez zabawę w koło fortuny, rozpoznawanie tropów zwierząt, owoców lasu, układanie puzzli, grę w leśne memory oraz kolorowanie.

CZERWIEC

Dzień Dziecka w Krzyżu Wielkopolskim

Koło PTL działające przy Nadleśnictwie Krzyż we współpracy z Nadleśnictwem Krzyż oraz krzyskimi organizacjami samorządowymi i pozarządowymi zorganizowało 1 czerwca 2019 roku na Placu Przedszkolnym w Krzyżu Wielkopolskim Dzień Dziecka. Dzieci mogły skorzystać z wielu atrakcji dla nich przygotowanych. Na przygotowanym stanowisku można było wziąć udział w konkursie „Leśna przygoda”, na co składało się koło fortuny, rozpoznawanie zwierząt i drzew polskich lasów oraz układanie puzzli i kolorowanie szablonów dla najmłodszych.

Sporządził:

Sławomir Kmiecik
Przewodniczący
Oddziału Nadnoteckiego
Polskiego Towarzystwa Leśnego